

Dünya/Tarım/Hayvancılık tarihi

- 1. Prehistorya
- 1.1 İlk insanlar
- 1.2 Medeniyetin yükselişi
- 2. Antik tarih
- 3. Klasik dönem sonrası tarih
- 4. Modern tarih
- 4.1 Erken Modern Dönem tarihi
- 4.2 Geç Modern Dönem tarihi
- 4.3 Çağdaş tarih

Paleolitik Çağ (Eski Taş Çağı-M.Ö. 250 mil -10.00)

- **Tanım:** Eski –Yontma Taş Devri olarak ta bilinen Paleolitik çağ; insanların basit taş aletler kullandığı dönem olarak tanımlanır ve M.Ö. 250 milyon civarında başlamış ve yaklaşık MÖ 10.000' e (Neolitik çağa/yeni taş devrine) kadar sürmüştür.
- **Paleolitik Teknoloji:** Taş devrinin ilk bölümüne, insanla taş aletler kullandığı için paleolitik çağ denir. İlk insanlar ve ataları Taş Devri'nde yaşamıştır.
- **Bu dönemin genel özellikleri**
- Tarih öncesi dönemin çoğu Eski Taş Devri'nde geçer ve İnsan Toplumunun başlangıcıdır
- İlk kez taştan alet yapımına başlandı, taşlar kullanılarak yumuşak volkanik kayalar keskin parçalara ayrıldı. Keskin parçalar, bitki, et ve deri kesmek için kullandı.

Mezolitik Çağ (Orta Taş Çağı)

- **Orta Taş Çağı**
- İlk insanlar yeni ortamlara uyum sağlamak zorunda kaldı.
- Giysiler için hayvan derilerini nasıl dikeceklerini öğrendiler.
- Çukur evler ve mağaralar gibi yeni barınaklar buldular. Ardından hayvan derileri, ahşap, taş ve kemiklerden yapılmış yapılar oluşturuldu.
- Yeni araçlar ve teknolojiler geliştirildi: Kancalar, balık tutma mızrakları, yay, ok, kano ve çömlek vb.

Neolitik Çağ (Yeni Taş Çağı)

- **Genel özellikleri**
- Medeniyetin yükselişi, MÖ 10.000-11.000'de **Neolitik Devrim ile** başlamıştır. İnsan yaşam tarzını temelden değiştiren **tarım ilk kez ortaya çıkmıştır/tarımın başlangıcıdır** ve bu nedenle tarım devrimi ya da neolitik devrim olarak ta isimlendirilir.
- İnsan topluluklarının sosyo-ekonomik yapılarında devrimsel dönüşümler yaratan süreçtir ve insan topluluklarının avcılık ve toplayıcılıktan tarıma ve bir daha bırakmamak üzere yerleşik düzene geçişlerini temsil etmektedir.
- Bu geçiş, kabaca 2,5 milyon yıllık insanlık tarihinde çok önemli bir dönüm noktasına işaret etmektedir.
- MÖ 6000 yıllarında sırasıyla bakır, altın ve bronz (bakır+kalay- MÖ 2500) ilk olarak aletler ve süs eşyaları için kullanılmıştır.
- Nüfus arttıkça din, toplumun önemli bir parçası haline geldi.
- Megalitlerin (devasa taşlar anıtlar) çevresinde dini törenler yaptılar ve atalarına da dua ettiler
- İlk insan 4 elementle ilişkili Tanrılara veya Tanrıçalara inanıyordu: 1. Hava - 2. Su - 3. Ateş - 4. Dünya/yer yüzü Ölüler özenle ve aletler ve silahlar ile gömülmeye başlandı. belki ölümden sonraki yaşamı inanılıyordu

Neolitik çağda tarıma geçişin genel özellikleri

- Neolitik devrim kavramı ilk kez 1920'li yıllarda Avustralyalı arkeolog Gordon Childe tarafından kullanılmıştır. Childe bu kavramı, Orta Doğu antik tarihinde gerçekleşen bir dizi tarım girişimini analiz ederek geliştirmiş ve bu toplumlarda tarımsal faaliyetlerin kademeli bir şekilde benimsendiğini ve geliştirildiğini saptamıştır.
- Tarım devriminin aşamaları
 - 1- Evcilleştirme: ilk ve en önemli aşamadır
 - 2- Emek uzmanlığı (yeni işler
 - 3- Yeni icatlar
 - 4-Üretim fazlası
 - 5-Yazının keşfi
 - 6-Çiftçiliğin Başlangıcı

Neolitik çağda tarıma geçişin genel özellikleri

- **Evcilleştirme başladı:** İlk çiftçiler yabancı bitki ve hayvanları evcilleştirdi ve evcilleştirdi (buğday, arpa, köpek, koyun, keçi), tohum ekmeye ve çiftçilik yapmaya başladı.
- **Köpek**, ilk insanların avlanmasına yardım ettiği için evcilleştirilen ilk hayvan olabilir. Ayrıca koyun, sığır ve domuz vb. evcilleştirdi.
- **Fazla üretim (toplumsal artı ürün):** Geliştirilmiş tarım yöntemleri, bazı çiftçilerin ihtiyaç fazlası tahıl üretmesini sağladı ve artı değer, bir zenginlik biçimi haline geldi. Bu durum özel mülkiyetin ortaya çıkmasına (mülkiyet (sahiplik ilk kez önemli hale geldi), nüfus artışına, ürünlerin takasına neden oldu. İşbölümünü çeşitlendirdi, sanat, mimari ve kültürün gelişmesine olanak sağladı

Neolitik çağda tarıma geçişin genel özellikleri

- **Emek uzmanlığı (yeni işler) gelişti** : Avcılık ve toplayıcılığa göre çiftçi topluluklarında çok daha çeşitli iş kolları ortaya çıktı; insanlar belirli iş kollarında uzmanlaşmaya başladı; uzmanlaşma ticaretin başlamasına yol açtı. Nüfus arttı, teknoloji gelişti ve yeni icatlar gerçekleşti: Artan nüfus, daha fazla ve daha iyi fikirlere yol açtı ve yeni aletler icat edildi.
- **Çiftçiliğin Başlangıcıdır/Bahçecilikten Çiftlik Sistemine geçiş:** Erkekler her zaman avlandıkları için kadınların ilk çiftçiler olabileceği düşünülüyor. Kadınlar bitki ve tohum topladılar ve muhtemelen tarımı keşfettiler

Neolitik çağda tarıma geçişin genel özellikleri

- **Tarım bölgeleri gelişmeye başladı:** İnsanlar, gıda ürünleri üretme konusunda daha sofistike hale geldi. Bu durum, yiyecek bulmalarını ve tek bir yere kalıcı olarak yerleşmelerini sağladı. Gıda kaynağının güvence altına alınması ise sırasıyla üretim fazlasına ve emek uzmanlaşması neden oldu. Sonuçta topluluklar, tarım bölgeleri, şehirler ve medeniyetler gelişti.
- **Ürünler depolanmaya başlandı:** Neolitik çiftçiler, tarım tekniklerini geliştirdikçe giderek büyüyen bir ürün fazlası ortaya çıkmış ve tüketimin üstündeki ürünler depolanmak durumuna gelmiştir.

Neolitik çağda tarıma geçişin genel özellikleri

- **İkincil ürünler ortaya çıktı:** İngiliz arkeolog Andrew Sherratt'a göre Neolitik Devrim'i, **ikincil ürünler devrimi olarak tanımladığı** süreç izlemiştir. Evcil hayvanlardan yararlanma biçimi, başlarda esas itibarıyla et üretimiyle sınırlıydı. Daha sonra "ikincil ürünler" den de yararlanma yolları bulundu.
- **İkincil ürünler şunlardır:** evcilleştirilmemiş hayvanlardan post ve deri; tüm evcilleştirilmiş hayvanlardan tarımsal topraklar için gübre; koyun, lama, Ankara keçisi ve alpakadan lif; keçi, sığır, yak öküzü, koyun, at ve deveden süt; öküz, zebu, Asya yaban eşegi, eşek, at, deve ve köpek'ten çeki gücü; koruma ve sürü gütmekte köpek
- Hayvanların işgücünden yararlanmak özellikle önemliydi çünkü taşımacılıkta ve tarla sürmede kullanmak, devrimsel nitelikte sosyal ve ekonomik dönüşümlere yol açmıştır.

Neolitik çağda tarıma geçişin genel özellikleri

- **Göçebe – yerleşik farklılaşması ortaya çıktı:** Zamanla tarıma dayalı üretim biçimi, dünyanın büyük bir bölümüne yayılarak genel bir yaşam tarzı haline gelmiştir. Bununla birlikte yarı kurak bölgelerde göçebe-sürücü topluluklar varlıklarını sürdürdüler. Bu bölgeler arasında Kuzey Afrika, Orta Asya, Arap Yarımadası Güney ve Doğu Afrika'nın ve Sudan'ın kurak bölgeleri sayılabilir.
- Diğer yandan Kuzey Amerika'da yarı kurak olmayan bölgelerde de, sürü hayvanının olmamasına bağlı olarak göçebe avcı-toplayıcı gruplar var olmaya devam etti. Bu topluluklar, yaşam koşullarının getirdiği sert ve güçlü, savaşçı yapılarıyla güçlü krallıklar, hatta imparatorluklar kurdular. Yerleşik tarımcı toplumlara zaman zaman giriştikleri akınlar, bu topluluklara dayalı krallıkları, imparatorlukları yıkıma uğrattı.